

Sygn.akt III AUa 744/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 lutego 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Barbara Orechwa-Zawadzka (spr.)

Sędziowie: SA Dorota Elżbieta Zarzecka

SA Teresa Suchcicka

Protokolant: Magda Małgorzata Gołaszewska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 8 lutego 2018 r. w B.

sprawy z odwołania A. Ł.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o świadczenie przedemerytalne

na skutek apelacji wnioskodawcy A. Ł.

od wyroku Sądu Okręgowego w Suwałkach III Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 22 września 2017 r. sygn. akt III U 258/17

oddala apelację.

SSA Teresa Suchcicka SSA Barbara Orechwa-Zawadzka SSA Dorota Elżbieta Zarzecka

Sygn.akt III AUa 744/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26.06.2017r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B., powołując się na przepisy ustawy z dnia 30.04.2004r. o świadczeniach przedemerytalnych (t.j. Dz. U z 2013r. poz. 170 ze zm.) odmówił A. Ł. prawa do świadczenia przedemerytalnego. Argumentował, że po ustaniu stosunku pracy tj. po dniu 17.09.2016r. nie udowodniła ona 180 dni pobierania zasiłku dla bezrobotnych. Zasiłek dla bezrobotnych pobierała przez 179 dni tj. od 26.09.2016r. do dnia 23.03.2017r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach, który rozpoznawał odwołanie A. Ł. od w/w decyzji, wyrokiem z dnia 22 września 2017 r.

Z ustaleń Sądu wynikało, iż A. Ł. (ur. (...)) w dniu 27.03.2017r. wystąpiła z wnioskiem o świadczenie przedemerytalne. W okresie od 8 marca 2016 r. do 17 września 2016 r. była zatrudniona w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) s.c. J. D., K. D. w S.. Do rozwiązania umowy o pracę doszło z przyczyn ekonomicznych zakładu pracy – z powodu likwidacji stanowiska zajmowanego przez wnioskodawczynię. Z zaświadczenia Powiatowego Urzędu Pracy w S. z dnia 27 i 28 marca 2017 r. wynikało, że w dniu 26.09.2016r. odwołująca została zarejestrowana jako osoba bezrobotna z prawem do zasiłku dla bezrobotnych w okresie od dnia 26.09.2016r. do dnia 23.03.2017. i nadal pozostaje

zarejestrowana jako osoba bezrobotna, obecnie bez prawa do zasiłku dla bezrobotnych. W okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia. Ponadto w w/w zaświadczeniu PUP wskazał, że odwołująca została wcześniej zarejestrowana jako osoba bezrobotna w dniu 04.09.2015r. z prawem do zasiłku dla bezrobotnych w okresie od dnia 04.09.2015r. do dnia 02.09.2016r. Z dniem 08.03.2016r. utraciła status osoby bezrobotnej z powodu podjęcia zatrudnienia.

Sąd Okręgowy przytoczył treść art.2 ust.1 pkt 2 oraz ust.3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r. poz. 170, ze zm.) i stwierdził, że odwołująca nie spełnia warunku legitymowania się okresem pobierania zasiłku dla bezrobotnych w wymiarze 180 dni po rozwiązaniu stosunku pracy z przyczyn dotyczących pracodawcy, bowiem pobierała w/w zasiłek przez 179 dni.

Sąd podkreślił, iż ma świadomość tego, że skuteczne ubieganie się przez wnioskodawczynię o prawo do świadczenia przedemerytalnego było uzależnione od 1 dnia, którego brakowało do wykazania 180 dni pobierania zasiłku dla bezrobotnych, jednakże przepisy nie dają podstaw do zastosowania w tym zakresie zasad współzycia społecznego.

Wobec zatem nie spełnienia jednego z warunków, od których zależy przyznanie świadczenia przedemerytalnego, Sąd Okręgowy oddalił odwołanie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc.

Apelację od powyższego wyroku złożyła A. Ł., zarzucając naruszenie art.2 ust.3 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych poprzez jego błędną wykładnię i uznanie, że okres 180 dni pobierania zasiłku dla bezrobotnych musi być okresem ciągłym i nie może być przerwany okresem zatrudnienia.

Wskazując na powyższe skarżąca wносиła o zmianę zaskarżonego wyroku oraz zmianę decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 26 czerwca 2017 r. i przyznanie prawa do świadczenia przedemerytalnego oraz o zasądzenie zwrotu kosztów procesu poprzez zwrot opłaty sądowej od apelacji w kwocie 30 zł.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna.

Sąd I instancji dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych oraz właściwej oceny prawnej spornych okoliczności. Sąd Apelacyjny przyjął poczynione ustalenia faktyczne za własne, bez potrzeby ich korekty, czyniąc je zarazem integralną częścią niniejszego orzeczenia, w konsekwencji czego nie zachodzi potrzeba ich szczegółowego powtarzania (orzeczenia Sądu Najwyższego z 5 listopada 1998 r. I PKN 339/98, z 22 lutego 2010 r. I UK 233/09, z 24 września 2009 r. II PK 58/09).

W ocenie Sądu Apelacyjnego wnioskodawczyni nie spełniła warunku wynikającego z art.2 ust.3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz.U. z 2013 r. poz. 170 ze zm.). Zgodnie z tym przepisem świadczenie przedemerytalne przysługuje osobie określonej w ust.1 po upływie co najmniej 180 dni pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia, jeżeli osoba ta spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) nadal jest zarejestrowana jako bezrobotna;
- 2) w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez nieuzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych;
- 3) złoży wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 180-dniowy okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

Świadczenie przedemerytalne jest należnością wyjątkową w systemie ubezpieczeń społecznych. Jego funkcja ma charakter socjalny. Wyznaczona jest przez trudności w znalezieniu pracy (zatrudnienia) przez osobę, która znajduje

się w wieku poprzedzającym nabycie prawa do emerytury. W tym kontekście należy postrzegać warunek posiadania relatywnie wysokiego okresu składkowego i nieskładkowego, a także konieczność pobierania przed nabyciem prawa zasiłku dla bezrobotnych. Oznacza to, że po pierwsze, przepisy regulujące prawo do świadczenia przedemerytalnego nie mogą być interpretowane w sposób rozszerzający, a po drugie, że uprawnienie to warunkowane jest zachowaniem sekwencji czasowej. Analiza przepisów pozwala na stwierdzenie, że droga do nabycia prawa do świadczenia przedemerytalnego ma charakter trzyetapowy. Po pierwsze, na dzień rozwiązania stosunku pracy (z przyczyn dotyczących zakładu pracy) ubezpieczona (kobieta) powinna ukończyć 55 lat i posiadać okres uprawniający do emerytury wynoszący co najmniej 30 lat (art.2 ust.1 pkt 2 ustawy). Po drugie, świadczenie przedemerytalne przysługuje dopiero po upływie co najmniej 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych. Po trzecie, ustawodawca stwierdził, że po wskazanym okresie wyczekiwania, ubezpieczony powinien nadal być zarejestrowany jako bezrobotny i złożyć wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 6-cio miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych (art.2 ust.3 ustawy).

Wskazane warunki muszą zostać spełnione kumulatywnie. Oznacza to, że niezachowanie jednego z nich niweczy prawo do świadczenia przedemerytalnego. Szczególnie istotne jest przy tym zachowanie sekwencji zdarzeń.

W przypadku odwołującej – jak wynika z materiału dowodowego uzupełnionego przed Sądem Apelacyjnym – A. Ł. zawarła w dniu 12 listopada 2012 r. w S. umowę uaktywniającą z D. Ł. i I. Ł., której celem było sprawowanie przez wnioskodawczynię opieki nad dzieckiem Z. Ł. (wnuczką odwołującej) w okresie od 12 listopada 2012 r. do 1 sierpnia 2015 r.; na mocy aneksu do umowy okres trwania umowy został przedłużony do 1 września 2015 r. (dowód – umowa z dnia 12 listopada 2012 r. – k.29). Umowa ta uległa rozwiązaniu z upływem okresu, na jaki była zawarta. Po zakończeniu umowy skarżąca w dniu 4 września 2015 r. zarejestrowała się w Powiatowym Urzędzie Pracy w S. jako bezrobotna i od dnia zarejestrowania do dnia 7 marca 2016 r. pobierała zasiłek dla bezrobotnych (k.20). Następnie od dnia 8 marca 2016 r. do dnia 17 września 2016 r. była zatrudniona na podstawie umowy o pracę zawartej na czas określony od 8 marca 2016 r. do 8 września 2017 r. w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) s.c. J. D., K. D. w S.. Umowa powyższa została rozwiązana za wypowiedzeniem na podstawie art.30§1 pkt 2 kp z powodu likwidacji stanowiska pracy (k.6 – 8 akt ZUS). Od dnia 26 września 2016 r. skarżąca zarejestrowała się w Powiatowym Urzędzie Pracy w S. i pobierała od dnia zarejestrowania do dnia 23 marca 2017 r. zasiłek dla bezrobotnych. Okres pobierania w/w zasiłku wyniósł 179 dni.

W ocenie Sądu Apelacyjnego nie można przyjąć – jak chciałaby tego apelująca – że punktem odniesienia do badania spełnienia przesłanek określonych w art.2 ust.1 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych jest okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych od dnia 4 września 2015 r. do dnia 7 marca 2016 r., po upływie okresu obowiązywania „ umowy uaktywniającej”. Umowa ta bowiem rozwiązała się z upływem okresu, na jaki była zawarta, a ponadto – jak wynika z treści umowy – miała ona charakter cywilno – prawny. W tej sytuacji przesłanki uprawniające do świadczenia przedemerytalnego mogą być odnoszone jedynie do zatrudnienia A. Ł. na podstawie umowy o pracę w spółce (...) i zasiłku dla bezrobotnych pobieranego przez nią po rozwiązaniu umowy o pracę z przyczyn dotyczących pracodawcy. Analiza przepisu art.2 ust.3 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych nie pozostawia wątpliwości, że okres 180 dni pobierania zasiłku dla bezrobotnych powinien przypadać po rozwiązaniu stosunku pracy z przyczyn dotyczących pracodawcy, wynika to bowiem z literalnej wykładni tego przepisu. Stwierdza on, że osobie określonej w ust.1 przysługuje prawo do świadczenia po upływie co najmniej 180 dni pobierania zasiłku dla bezrobotnych. Nie ulega wątpliwości, że „osoba określona w art. 2 ust.1 pkt 1,2 i 5 ustawy” to zatrudniony, z którymi rozwiązano stosunek pracy. Zatem prawo do świadczenia przedemerytalnego będzie przysługiwać, gdy po tej dacie ubezpieczony będzie pobierał przez co najmniej 180 dni zasiłek dla bezrobotnych (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 maja 2012 r. I BU 15/11, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 1 lipca 2013 r. III UZP 2/13, wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 16 października 2013 r. III AUa 1055/13).

Wnioskodawczyni tego warunku nie spełnia, bowiem po rozwiązaniu stosunku pracy z dniem 17 września 2016 r. pobierała zasiłek dla bezrobotnych od dnia 26 września 2016 r. do dnia 23 marca 2017 r. tj. przez 179 dni.

Oczywistym jest, że nie niespełnienie jednego z warunków wymaganych łącznie do nabycia prawa do świadczenia, powoduje brak podstaw prawnych do przyznania tego świadczenia.

Mając to wszystko na uwadze, Sąd Apelacyjny oddalił apelację A. Ł. jako niezasadną, na podstawie art. 385 kpc.-

SSA Teresa Suchcicka SSA Barbara Orechwa-Zawadzka SSA Dorota Elżbieta Zarzecka